

1941

**БЪЛГАРСКИ МЛАДЕЖКИ ЧЕРВЕНЪ КРЪСТЪ**  
София, бул. Тотлебенъ, 21, тел. 5-24-41, п. ч. с/ка 4000

---

---

# СВЕДЕНИЯ

за

ИСТОРИЯТА, УСТРОЙСТВОТО, ДЕЙ-  
НОСТЪТА И ЗАДАЧИТЪ НА МЛА-  
ДЕЖКИЯ ЧЕРВЕНЪ КРЪСТЪ

□□□□□□

СОФИЯ  
1 9 4 1

Цельта на настоящето сведение е да даде представа на г. г. учителитѣ и червенокръстцитѣ за историята, развитието, дейността и задачитѣ на Младежкия Червенъ кръсть въ чужбина и у насъ.

## I. Създаване на Червения кръстъ и на Младежкия Червенеъ кръстъ

Като създателъ на идеята за образуване на Червения кръстъ се смѣта швейцареца Анри Дюнанъ.

Въ 1864 г. е била свикана една международна конференция въ Женева, въ която участвували представители на нѣколко европейски държави.

Този „Международенъ комитетъ“ е и началото на д-вата Червенеъ кръстъ. За емблема се избира червениятъ кръстъ на бѣло поле — цвѣтове обратни на швейцарското знаме, въ честь на създателя на Червения кръстъ — швейцареца Анри Дюнанъ.

Въ 1864 г., се събира въ Женева първата официална конференция съ представителитѣ на много отъ европейски държави, която изработва прочутата Женевска конференция.

Мирновременнитѣ задачи на Червения кръстъ, споредъ тази конференция, се опредѣлятъ въ следното:

- 1) да се облекчи страданието;
- 2) да се подобри здравето;
- 3) да се предварди болестъта.

Днесъ, обаче, задачитѣ на Червения кръстъ, като международна организация сж много разширени, както за мирно, така и за военно време.

Непосрѣдствено следъ нашето освобождение и въ България се заражда идеята, младата българска държава да участвува въ общото семейство на Червения кръстъ.

Инициативата за основаването на Българския Червенеъ кръстъ се взема въ началото на 1885 г. едновременно отъ две мѣста — отъ официалната властъ и отъ частни лица.

На 1. III. 1885 г. България бѣ допустната да се присъедини къмъ Женевската конвенция.

На 14. IX. с. г. бѣха избрани членове на централното управление на д-вото.

На 17. IX. с. г. Н. В. князь Батембергъ благоволи да вземе подъ свое покровителство Българското дружество

Червенъ кръстъ и да утвърди В. Търновския митрополитъ г. г. Климентъ за председателъ на дружеството.

На 20. IX. с. г. Н. В. князь Батембергъ благоволи да утвърди съ Височайши указъ № 158 устава на д-вото.

Следъ това въ продължение на 55 години Българскиятъ Червенъ кръстъ закрепва като една отъ най-мощнитѣ организации у насъ, развила се почти въ всички населени мѣста, проникнала като здрава опора въ всѣко българско сърдце.

Още въ началото на създаване на Червения кръстъ у насъ, наредъ съ възрастнитѣ сж работили и младежитѣ отъ по-горнитѣ класове на гимназията.

Така, напр., презъ сръбско-българската война въ много отъ болницитѣ и подкрепителнитѣ спирки, които е уредилъ Българскиятъ Червенъ кръстъ сж работили като доброволци и младежи.

По тази причина участието на младежитѣ презъ сръбско-българската война въ 1885—1886 г., може да се смѣта и като начало за зараждане идеята за създаване на Младежка секция при Червения кръстъ у насъ.

Сериозно се е обмислялъ въпросътъ и у другитѣ страни и у насъ за организиране на младежитѣ въ специално сдружение, което да обединява силитѣ и желанието имъ за мощна работа. Последователно се образуватъ къмъ народнитѣ Червени кръстове и младежки такива.

Българскиятъ младежки Червенъ кръстъ, като секция на Българския Червенъ кръстъ, е основанъ и признатъ официално презъ м. декемврий 1921 г.

Оттогава и до днесъ това младежко сдружение достигна, благодарение на своитѣ привличащи идеи, до голѣми размѣри. Днесъ Българскиятъ младежки Червенъ кръстъ се радва на голѣмата любовь на българското учителство и на българскитѣ ученици.

Ето защо, благодарение на тази голѣма любовь, особено отъ страна на неуморния българския учителъ, Българскиятъ младежки Червенъ кръстъ има около 400,000 членове ученици-червенокрѣстци, организирани въ около 4,000 училищни отряди.

## II. Устройство и размѣри на Младежкия Червенъ кръсть

### а) въ чужбина

Младежкиятъ Червенъ кръсть въ цѣль свѣтъ днесъ обединява въ редоветѣ си около 19,400,000 членове, разпредѣлени въ около 87,200 групи.

Като общо обединяваше звено на Младежкитѣ Червени кръстове отъ цѣль свѣтъ се смѣта секцията на Младежкия Червенъ кръсть при лигата на Червенитѣ кръстове въ Женева.

Всѣко национално сдружение Младежки Червенъ кръсть отъ своя страна има напълно автономно самоуправление, като на всѣко едно стои начело управително тѣло. Освенъ това всѣко национално сдружение Младежки Червенъ кръсть има дирекция, която ръководи всички служби по организирането и дейността на Младежкия Червенъ кръсть въ всѣка държава.

Всѣко национално сдружение Младежки Червенъ кръсть обединява своитѣ многобройни членове въ отдѣлни групи (отряди), които иматъ собствени управителни тѣла, съставени отъ ученици и които работятъ подъ прѣкото ръководство и надзоръ на учителитѣ-ръководители на групитѣ (отрядитѣ) на Младежкия Червенъ кръсть.

Както се спомена по-горе, Младежкиятъ Червенъ кръсть въ цѣль свѣтъ има всичко около 87,200 групи (отряди), съ около 19,400,000 членове, разпредѣлени по държави, както следва :

Държави:	Основано:	Отряди:	Членове.
1. Австралия . . . . .	1918	2,850	145,151
2. Албания . . . . .	1930	—	1,200
3. Англия . . . . .	1921	528	35,780
4. Аржентина . . . . .	1923	—	5,000
5. Белгия . . . . .	1923	1,300	75,000
6. Бразилия . . . . .	въ реорганизация		

7. България . . . . .	1940	3,786	398,892
8. Венецуела . . . . .	1924	въ реорганизация	
9. Гърция . . . . .	1924	3,950	228,000
10. Дания . . . . .	1923	55	4,800
11. Еквадоръ . . . . .	1923	—	1,020
12. Естония . . . . .	1923	278	14,420
13. Индия (английска) . . . . .	1925	12,105	458,070
14. Индия . . . . .	1935	489	19,509
15. Иракъ . . . . .	1933	—	—
16. Италия . . . . .	1922	12,000	2,700,000
17. Испания . . . . .	—	—	—
18. Китай . . . . .	—	—	—
19. Колумбия . . . . .	1925	—	—
20. Коста-Рика . . . . .	1925	—	69,608
21. Куба . . . . .	1927	198	—
22. Летония . . . . .	1923	374	17,250
23. Литва . . . . .	1923	180	5,907
24. Мексико . . . . .	1927	—	21,100
25. Нова-Зеландия . . . . .	1920	300	7,000
26. Норвегия . . . . .	1934	1,331	16,867
27. Панама . . . . .	—	—	10,000
28. Парагвай . . . . .	1923	—	15,431
29. Перу . . . . .	1930	—	13,000
30. Полша . . . . .	1921	847	350,000
31. Португалия . . . . .	—	—	70
32. Ромъния . . . . .	1922	530	70,270
33. Салвадоръ . . . . .	—	—	—
34. Североамерикански С. щати . . . . .	1917	—	9,070,958
35. Сиамъ . . . . .	1923	70	98,281
36. Съветска Русия . . . . .	—	—	—
37. Турция . . . . .	1933	2100	124,200
38. Унгария . . . . .	1921	2,503	137,805
39. Урагвай . . . . .	—	—	—
40. Франция . . . . .	1922	—	32,478
41. Чехословакия . . . . .	1921	12,545	838,243
42. Чили . . . . .	1924	800	60,005
43. Швейцария . . . . .	1921	80	2,000
44. Швеция . . . . .	1922	328	25,320
45. Югославия . . . . .	1921	4,724	460,591

46. Южноафрикански съюзъ . . . . .	1924	—	50,000
47. Япония . . . . .	1922	8,990	3,455,659
48. Канада . . . . .	1925	14,048	428,303

### б) у насъ

Смѣло може да се каже, че отъ редица години насамъ, Българскиятъ младежки Червенъ кръстъ е билъ и си остава най-голтѣмото ученическо и младежко сдружение у насъ. Цифритѣ, които показватъ броя на отрядитѣ — 3,786 и на членоветѣ му — 398,892, отбелезани къмъ края на 1940 г., не сж достигнати до сега отъ никое друго младежко сдружение въ страната.

Отъ тѣзи цифри могатъ да се извлѣкатъ нѣколко заключения, а именно, че българската учаща се младежъ бързо възприема висшитѣ нравствени и граждански добродетели, които сж лѣгнали въ основата на идеитѣ, разпространявани отъ Младежкия Червенъ кръстъ, че е самопожертвувателна, и че ще може да се разчита на нейната доброволна и безвъзмездна помощна служба за доброто на Родината въ дни на тежки изпитания.

Безспорно, за нейната подготовка въ духа на съвременнитѣ задачи на Младежкия Червенъ кръстъ има още да се работи, но въ това направление е сложено вече добро начало и трѣбва да се очакватъ нови по-значителни успѣхи.

Особенно радостно е, че Българскиятъ младежкия Червенъ кръстъ печели всѣка година все повече сподвижници въ много селища на страната.

Интересно е да се види сжщо така, какъ се е увеличавалъ броятъ на отрядитѣ и на членоветѣ на Българския младежки Червенъ кръстъ презъ последнитѣ 12 години. Помѣстената таблица говори, че развитието на Българския младежки Червенъ кръстъ презъ този периодъ е било непрекъснато възходяще:

<b>Български младежки Червенъ кръсть</b>		
<b>Години</b>	<b>Отряди</b>	<b>Членове</b>
1929	926	75,781
1930	1,358	104,620
1931	1,729	120,439
1932	1,820	132,332
1933	1,876	139,791
1934	1,965	155,624
1935	2,444	192,199
1936	2,748	208,292
1937	2,938	223,550
1938	3,039	232,370
1939	3,758	394,687
1940	3,786	398,892

### **III. Задачи на Българския младежки Червенъ кръсть**

Съгласно устава на Българския младежки Червенъ кръсть, одобренъ отъ Министерството на народното просвѣщение и отъ върховното управление на Българското д-во Червенъ кръсть и споредъ одобрения отъ върховното управление на Българския младежки Червенъ кръсть планъ за дейность, на отрядитѣ и членоветѣ, предстоятъ за осществяванe следнитѣ задачи:

1) Организационно подтѣгане на върховното управление и отрядитѣ, за да бждатъ доведени до състояние на образцови младежки сдружения.

2) Разпространяване идеитѣ на Българския младежки Червенъ кръстъ всрѣдъ младежитѣ и подготовката имъ да станатъ добри членове на Българския младежки Червенъ кръстъ.

3) Подпомагане училищнитѣ власти въ учебно-възпитателната имъ работа и въ разпространяването на здравната просвѣта и хигиена.

4) Да се подготвятъ всички български младежи, въ случай на голѣми бедствия и война да бждатъ въ помощъ на Родината си.

5) Да се утвърди у българската младежъ готовността за взаимопомощъ и жертви за ближния, за да се приучи къмъ послушание, изпълнителностъ и уважение, за да се развие у тѣхъ чувството на граждански дългъ и се подготвятъ да станатъ съзнателни и полезни граждани на Родината си.

6) Да се развие у младежитѣ-червенокрѣстци любовъ къмъ труда. Да бждатъ запознати съ сжщността на труда и ползата отъ него; да се привикнатъ чрезъ собствения си трудъ да творятъ духовни и материални блага за себе си и за ближния си.

7) Поддържане на международни връзки съ огледъ на най-доброто представяне и пропаганда на българщината въ чужбина.

За постигане на горнитѣ задачи, необходимо е всички червенокрѣстци да бждатъ проникнати отъ дълбокото съзнание за сериозността на горепосоченитѣ задачи, като сжщевременно се стараятъ да жертвуватъ и време и трудъ за тѣхното осжществяване.

Всѣка една отъ тѣзи 7 общи задачи е съставена отъ следнитѣ по-малки задачи:

Снабдяване отрядитѣ съ отрядни карти;  
 снабдяване членоветѣ съ членски карти и значки;  
 въвеждане еднообразни бланки, печати и др. канцеларски книжа;

издаване списание, вестници, пиески, ржководства, филми и др.;

уреждане курсове, конференции и др. за учители;  
увеличаване броя на абонатитѣ на сп. „Азъ служа“ до

10,000;

установяване и раздаване на отличия за добра дейностъ ;

празнуване Деньтъ на Младежкия Червенъ кръсть ;  
издаване и разпространяване на подходяща литература;  
уреждане на аптечки, бани, кърпи, служба на хигиениститѣ ;

снабдяване отрядитѣ съ машинки за стригане и пр. ;

наемане уредбата на училищнитѣ бюфети отъ отрядитѣ ;

устройство на курсове по лична и обществена хигиена, майчинство и детство, и пр. ;

разпространяване на началата за тѣлесно възпитание и осигуряване условия за прилагането имъ ;

устройство на курсове за първа помощъ ;

устройство на самарянски курсове ;

устройство на санитарни курсове за противовъздушна химическа отбрана ;

уреждане постове за първа помощъ при голѣми народни и ученически тържества, по пжтищата, планинитѣ, край рѣкитѣ и пр. ;

устройство на станове-школи за самарянки, за първа помощъ, за газова защита и пр. ;

образуване къмъ отрядитѣ въ срѣднитѣ училища постоянни дружини ;

снабдяване отрядитѣ и постояннитѣ дружини съ нуждитѣ съоржжения, форми и пр. ;

създаване на постояненъ станъ ;

уреждане на курсъ за ржководители на станове

образуване на летящи отряди за първа помощъ ;

подготовка на младежитѣ за заемане известни служби въ време на война ;

образуване на взаимоспомагателни каси ;

уреждане при училищнитѣ отряди служби за обхождане и подпомагане на болни и бедни ученици ;

уреждане на трапезарии, общежития, спални и др. начинания за обществено подпомагане ;

уреждане служби и отряди за въ помощъ на държавнитѣ власти въ грижитѣ имъ за народното здраве и благоустройството ;

устрояване на трудови станове, устрояване на домакински станове ;

организиране на трудови отряди за извършване работа въ училищата, населеното мѣсто или другаде ;

организиране на отряди за залесяване на пжтища, порои и др. (зелень кръсть), уреждане на постояненъ трудовъ станъ, стопанство за обучение и доходи ;

поддържане международната междушколска преписка чрезъ изпращане въ чужбина на албуми, писма, подаръци ;

уреждане на изложби въ чужбина съ изработени отъ българскитѣ деца предмети ;

размѣна на лѣтовници съ други държави ;

уреждане на международни срещи, екскурзии и пр.

Дейността и осществяването на тѣзи задачи безспорно най-много зависи отъ начина, по който ще се организиратъ отдѣлнитѣ отряди отъ Българския младежки Червенъ кръсть.

Това ще рече, че ако българското учителство продължава съ сжщия ентузиазъмъ да работи за разпространяването идеитѣ на Младежкия Червенъ кръсть, както това е било досега, то не ще бжде далечъ денътъ, въ който Българскиятъ младежки Червенъ кръсть ще обедини въ редицитѣ си всички български ученици и ще издѣлни всички казани по-горе задачи.

#### **IV. Дейность на Българския младежки Червенъ кръсть**

##### **а) отъ основаването до 1938 г.**

Презъ време на своето 20-годишно сжществуване Българскиятъ младежки Червенъ кръсть е успѣлъ да се издигне като една отъ най-голѣмитѣ и най-дейнитѣ организации въ българското училище.

Въ миналото, пъкъ и сега, особено голѣмо внимание се е обръщало на благотворителната, здравната и здравно-просвѣтната дейность, която се изразила въ следното :

1) подпомагане бедни ученици съ облѣкло, училищни пособия, пари, четки за зжби. билети за баня, билети за пжтуване по желѣзницитѣ и др. ;

2) помощъ на външни лица, бедни семейства и отдѣлни лица съ дрехи, продукти, дърва, сапунъ, яйца, пари, събиране на помощи за инвалиди и ветерани и празници за благотворителни цели;

3) изпращане помощи въ натура за сиропиталища и учреждения ;

4) посещение на болни ученици, болници, грижи и помощи за болни деца и лица;

5) подпомагане на училищнитѣ власти: обработване на цвѣтни и зеленчукови градини, правене и поправяне на пжтеки, лехи, помпи, чистене на училища, училищни дворове и украсяване на класнитѣ стаи, подобрене, направа или покупка съ срѣдства на отрядитѣ шкафове за библиотеки и аптечки, омивалници, изтривалки, окачалки, сждове за вода, печки, бани инсталации, киноапарати, дезинфекционни машини, уреди за гимнастики, подово масло, четки за дрехи и за обуца и др.. създаване дружествени библиотеки, подвързване и купуване на книги за училищнитѣ библиотеки и уреждане на читални ;

6) помощи на читалища, учреждения и дружества;

7) създаване и подпомагане на фондове за бедни ученици, трапезарии, ученически лѣтни колонии, болнични легла, уреждане на училищни бюфети, издрѣжка на безплатни закуски за бедни ученици ;

8) подобряване и контролъ на здравеопазването въ чилището ;

9) изнасяне на беседи и реферати за здравеопазването и други здравни теми ;

10) уреждане на курсове за първа помощ и предпазна медицина ;

11) снабдяване на отрядитѣ съ аптечки и машинки за стригане на коси.

Презъ последнитѣ две години, съ огледъ на настъпнитѣ събития и бързия темпъ, съ който протичатъ, и дейността на Българския младежки Червенъ кръстъ взема по другъ образъ, като се приспособява къмъ създалитѣ се условия за работа.

Като се има предвидъ, че Българскиятъ младежки Червенъ кръстъ е едно подразделение на Българското дружество Червенъ кръстъ и като се иматъ предвидъ особенитѣ задачи, съ които е натоварено дружество Червенъ кръстъ при случаи на голѣми народни бедствия (епидемии, наводнения, пожари, земетресения и др.) или за въ време на война и Българскиятъ младежки Червенъ кръстъ отъ своя страна, трѣбва да съгласува своята дейность съ тази на Червения кръстъ.

Въ връзка съ това отъ две години насамъ върховното управление на Българския младежки Червенъ кръстъ уреди редица курсове по:

1) подготовка на отряди за даване на първа помощ при обществени бедствия или война;

2) по противовъздушна и химическа защита на населението;

3) за подготовка на самарянки;

4) по майчинство и детство, и др.

Освенъ това презъ изтеклитѣ две години Българскиятъ младежки Червенъ кръстъ уреди на нѣколко мѣста въ страната станове-школи за подготовка на отряди за даване на първа помощ при нещастни случаи, при обществени бедствия или война.

Такива станове бѣха уредени въ: с. Баня, Софийско (съ две смѣни за момичета и момчета) и край гр. Ловечъ.

Върховното управление на Българския младежки Червенъ кръстъ влезе въ връзка съ Министерството на земедѣлието и уреди при нѣкои отъ земедѣлскитѣ училища, а именно: въ с. Пордимъ, Плѣвенско — трудовъ домакински станъ за девизи; край гр. Кюстендилъ и въ с. Садово, Пловдивско — трудови земедѣлски станове за момчета.

Въ тѣзи станове ученици отъ срѣднитѣ училища въ градоветѣ имаха възможность въ продължение на единъ месецъ отъ своята ваканция, всрѣдъ добра обстановка и храна, да се опознаятъ съ труда на българския селянинъ, да го обикнатъ и да привикнатъ съ неговитѣ разновидности

Презъ становетѣ на Българския младежки Червенъ кръстъ, уредени презъ 1938—1939 г. минаха надъ 1,400 младежи-червенокръстци, които излизайки отъ тѣхъ запечатиха въ душитѣ си красивитѣ спомени за добре и полезно прекараната лѣтна ваканция и укрепиха духа си съ повишеното национално чувство, че служатъ за доброто на своята Родина.

Презъ есенъта на 1937 г. и лѣтото на 1938 г. ученическитѣ отряди отъ срѣднитѣ училища въ страната участвуваха въ голѣмитѣ Царски, полски и стрелкови, маневри, като участвуваха въ уреденитѣ по всички желѣзопѣтни гари подкрепителни спирки и съ редка преданность и любовъ даваха своята помощъ на всички нуждаещи се войници.

Отрядитѣ на Българския младежки Червенъ кръстъ презъ 1939 година участвуваха за първи пѣтъ въ Гергьовденския парадъ на войската. Тѣхнитѣ стройни редици и бодра стѣпка, неотстъпващи нито по духъ, нито по дисциплина на тѣзи, които има родната войска, оставиха отлични впечатления въ гражданството, което съ доволство следѣше своитѣ дѣщери и синове, наредени подъ знамето на Младежкия Червенъ кръстъ какъ съ младежки ентузиазъмъ и съ горди чела служатъ на Царъ и Родина.

### б) презъ 1939 и 1940 г.

1) По-важната дейность, която Българският младежки Червенъ кръсть е успѣлъ да развие чрезъ своитѣ отряди презъ 1939 и 1940 г. е следната :

2990 отряди сж уредили 21,603 беседи на здравни теми;

2986 отряди сж набавили училищни здравни омивалници;

1463 отряди сж снабдили ядрата си съ машинки за стрижене на коса;

1480 отряди сж прибавили къмъ училищния инвентаръ кошчета за боклукъ, кърпи за лице и ржце, изтривалки за крака, бани и пр.

3100 отряди сж подготвили училищни хигиенисти.

#### Курсове :

*По лична хигиена* — завършени отъ около 19,000 ученици отъ основнитѣ училища;

*по маччинство и детство* — завършени отъ 3,020 ученички отъ срѣднитѣ училища;

*за даване първа помощъ при нещастни случаи и обществени бедствия* — завършени отъ 10,215 ученици отъ срѣднитѣ училища;

*за даване първа помощъ при въздушни и газови нападения* — завършени отъ 6,112 ученици отъ срѣднитѣ училища.

#### Станове-школи :

И презъ тази година Българският младежки Червенъ кръсть уреди станове-школи за подготовка на отряди за даване първа помощъ при нещастни случаи и обществени бедствия ;

Така напр.:

а) *край с. Панчарево, Софийско, първа смѣна за момчета* отъ 10. юлий до 5. августъ, следванъ отъ 435 ученици червенокръстци отъ срѣднитѣ училища въ страната ;

б) *край с. Панчарево, Софийско, втора смѣна за момичета* отъ 10. августъ до 5 септемврий т. г., следванъ отъ 290 ученички-червенокръстци отъ срѣднитѣ девически училища въ страната ;

в) *край гр. Сливенъ, първа смѣна за момичета* отъ 10. юлий до 5. августъ, следванъ отъ 78 ученички отъ срѣднитѣ училища въ страната;

г) *край гр. Сливенъ, втора смѣна за момичета* отъ 10. августъ до 5. септемврий т. г., следванъ отъ 107 ученици отъ срѣднитѣ училища въ страната;

д) *край гр. Ловечъ, за момчета* отъ 10. юлий до 5. августъ т. г. следванъ отъ 60 ученици отъ срѣднитѣ училища въ страната;

### **трудоу земедѣлски и домакински станове-школи :**

Българскитѣ младежки Червенъ кръстъ уреди сжщо и презъ тази година трудови земедѣлски и домакински станове при земедѣлскитѣ училища въ следнитѣ населени мѣста :

а) *край с. Пордимъ, Пльвенско, за момичета*, отъ 10. юлий до 5. августъ, следванъ отъ 39 ученички отъ срѣднитѣ училища въ страната, предимно отъ градоветѣ;

б) *край с. Долни-Джбникъ, Пльвенско, за момичета*, отъ 10. юлий до 5. августъ т. г., следванъ отъ 30 ученички;

2). По искане на Министерството на вътрешнитѣ работи и народното здраве бѣха изпратени съ устроенитѣ отъ сжщото Министерство народни кухни въ Добруджа 160 младежи-червенокръстци.

За тѣхното участие въ народнитѣ кухни Българскитѣ младежки Червенъ кръстъ изразходва около 2,900 лева. Въ замѣна на това, обаче, червенокръстцитѣ навсѣкжде и при всички случаи сж направили една отлична пропаганда изобщо на дѣлотъ на Червения кръстъ. Чато сж се показали редко дисциплинирани и съвестни при изпълнение на всички възложени имъ задачи.

Въ връзка съ това участие на червенокръстцитѣ въ Добруджа, съгласно решението на управителния съветъ на Българския младежки Червенъ кръстъ е изработенъ единъ пропаганденъ филмъ.

3). Въ този моментъ въ склада на Българския младежки Червенъ кръсть ими и продължаватъ да пристигатъ дрехи, училищни пособия и др., които ще бждатъ разпратени на училищата въ Добруджа.

4). Презъ тази година Българскиятъ младежки Червенъ кръсть успѣ да събере отъ своитѣ членове много подаръци въ дрѣхи, училищни пособия и др., общо около 6,000 предмети, които изпрати на беднитѣ българчета мохамеданчета въ Родопския край. Този си починъ Българскиятъ младежки Червенъ кръсть възнамѣрява да разшири презъ настоящата година.

5). Къмъ дейността на Българския младежки Червенъ кръсть може да се прибави и следното :

а). участие въ помощната акция при голѣмитѣ наводнения въ Севлиево и Трънъ ;

б). участие при избиване на скакалцитѣ и др. вредители на стопанството ;

в) създаване на надъ 2,000 кжщички за полезнитѣ птици и др.

6). Съгласно съ постановленията на устава на Българския младежки Червенъ кръсть, по силата на който Българскиятъ младежки Червенъ кръсть може и трѣбва да създава отряди само въ учебни заведения въ страната, презъ тази година Българскиятъ младежки Червенъ кръсть сложи началото на образуването и на *студентски дружини при българскитѣ университети и висши училища*.

Такива дружини на Българския младежки Червенъ кръсть има образувани вече при ;

Софийския държавенъ университетъ ;

Софийския свободенъ университетъ ;

Търговското висше училище въ гр. Свищовъ ;

Търговското висше училище въ гр. Варна ;

Учителскиятъ институтъ въ гр. Пловдивъ ;

Учителскиятъ институтъ въ гр. Шуменъ.

Тѣзи дружини развиватъ извънредно полезна дейность за пропагандиране идеитѣ на Червения кръсть изобщо между утрешнитѣ лѣкари, юристи, сждии, учители и др.

Понастоящемъ при Студентската идейна дружина на Българския младежки Червенъ кръстъ при Соф. държ. университетъ се урежда и служба за даване всички необходими сведения и извършване на разни услуги на учителитѣ и членоветѣ на Българския младежки Червенъ кръстъ отъ провинцията, срещу което сжщитѣ ще заплащатъ известна установена такса за извършване на такива услуги.

Съ това се постига и услужването на провинциялнитѣ деятели на Българския младежки Червенъ кръстъ и подпомагането на беднитѣ студенти въ Студентската идейна дружина.

7). Една отъ особено полезенъ характеръ дейность е образуването на *Планинската спасителна служба*.

Въ разбирателство съ туристическитѣ съюзи Българскиятъ младежки Червенъ кръстъ създаде *Планинската спасителна служба* съ съответнитѣ достатъчни по брой спасители А — студенти медици и спасители Б — планинари студенти, ученици и др.

За тѣхната подготовка съ голѣмата подкрепа на лѣкаритѣ отъ дружествената болница, Българскиятъ младежки Червенъ кръстъ уреди два курса, които се посетиха отъ около 150 души студенти медици отъ III, IV, V и VI години.

Така организирана планинската спасителна служба е вече изпратила въ всички хижи въ планинитѣ подходящи материали за даване първа помощъ, като санитарни чанти, превързни материали и др. и е имала случай вече да влѣзе въ действие.

Така напр.: по искане на директора на метеорологическата станция въ София, бѣха изпратени на в. Мусала, много бързо двама студенти медици отъ Студентската идейна дружина при Българския младежки Червенъ кръстъ откъдето при много лошо време и голѣми прѣчки изъ пѣтя сжщитѣ доведоха въ София тежко заболѣлия наблюдателъ на върха Мусала.

Предстои и изпрашането на подходящи аптеки. Сжщо така има уредени редовни дежурства на спасители въ всички хижи на Витоша.

8). Презъ тази година Българскиятъ младежки Червенъ кръсть извърши и три голѣми освещавания на знамена на своитѣ отряди, а именно :

а). презъ м. априль т. г. бѣха осветени знамената на: Първия доброволчески червенокрѣстки полкъ при дирекцията на Българския младежки Червенъ кръсть и на отряда отъ Българския младежки Червенъ кръсть при основното училище „Иосифъ Ковачевъ“.

Това освещаване се извърши въ Школата за запасни офицери въ присѣствието на много видни лица, следъ което бѣше образувана голѣма манифестация до паметнитѣ плочи на 1/6 пехотенъ полкъ, кждето пъкъ при подходяще тържество бѣше положенъ вѣнецъ за падналитѣ за Родината

б). презъ м. юлий т. г., бѣше осветено знамето и на Сливенския отрядъ отъ Българския младежки Червенъ кръсть при смѣсената гимназия.

Това знаме бѣ подарено отъ членъ-ковчезника на Българския Червенъ кръсть г. Василь Анастасовъ. Освещаването на знамето се извърши при много голѣма тържественостъ и при посещението на всички видни сливенски граждани. Това тържество сжщо остави отлични впечатление въ гражданството и бѣ една голѣма пропаганда за дейността на Българския младежки Червенъ кръсть и на Българския Червенъ кръсть,

в). на 14. декемврий т. г., бѣха осветени знамената на смѣсената гимназия и основното училище въ гр. Горна-Джумая.

За цѣлтъа бѣ уредено голѣмо народно тържество въ гр. Горна-Джумая, въ което освенъ всичкитѣ официални власти на града взе участие и цѣлото гражданство.

Като резултатъ на това тържество, единъ день следъ него, въ училищата и въ клона Червенъ кръсть въ Горна-Джумая сж изявили желание десетки граждани да станатъ членове и да работятъ за дѣлото на Червения кръсть.

9). На 6. май т. г. Българскиятъ младежки Червенъ кръсть съ две свои представителни роти участвува и въ

Георгьовденския парадъ на войската, като мина въ церемониаленъ маршъ предъ Негово Величество Царя. Стѣгнатостта и стройната походка на младитѣ червенокрѣстци възбудиха възторгъ у присѣдстваващитѣ граждани.

10). По отношение на своитѣ отряди, Българскитѣ младежки Червенъ кръстъ е снабдилъ вече голѣма частъ отъ тѣхъ съ :

установенитѣ отъ Министерството на вътрешнитѣ работи и народното здраве кочанни разписки ;  
сѣответнитѣ дѣловодни и смѣтководни книги ;  
носилки ;  
санитарни чанти ;  
лѣкарства ;  
аптечки ;  
униформи, и др. материали.

Съ това тѣзи отряди отъ Българскитѣ младежки Червенъ кръстъ сж доведени до състоянието да могатъ въ случаи на нужда да бждатъ най-добритѣ помощници на мѣстнитѣ клонове на Българскитѣ Червенъ кръстъ.

Изобщо отрядитѣ отъ Българскитѣ младежки Червенъ кръстъ освенъ активната дейность, която развиватъ въ връзка съ прѣжитѣ задачи на Българскитѣ младежки Червенъ кръстъ, постепенно се организиратъ и доуреждатъ въ административно и организационно отношение.

11). Въ повечето отъ населенитѣ мѣста, кждето има повече отъ 5 училищни отряди отъ Българскитѣ младежки Червенъ кръстъ сж образувани вече мѣстнитѣ задруги на Българскитѣ младежки Червенъ кръстъ, въ които участвува и представителъ на Българскитѣ Червенъ кръстъ, кждето има такъвъ.

Тѣзи задруги развиватъ много полезна дейность, работейки съвмѣстно съ клоната Червенъ кръстъ.

Предстои образуването на такава задруга и въ столицата, което ще стане по-бавно, съобразно по-специалнитѣ условия.

12) За осигуряване по-доброто провеждане на повсемѣстнитѣ курсове, които Българскитѣ младежки Червенъ

кръстъ ще уреди презъ м. февруарий въ всички училища и за да попълни подтѣгането изобщо на отрядитѣ на Българския младежки Червенъ кръстъ — на първо мѣсто засега въ мъжкитѣ гимназии, Българскиятъ младежки Червенъ кръстъ уреди презъ м. януарий 1941 година въ гр. Плѣвень десетдневенъ курсъ за подготовка на ученици-червенокръстци, които при провеждането на общитѣ курсове презъ м. февруарий ще бждатъ помощници на учителитѣ-ръководители на отрядитѣ.

Този курсъ въ гр. Плѣвень, съгласно нареждането на г. Министъръ-председателя и министъръ на народното просвѣщение бѣше следванъ отъ по трима ученици отъ всички срѣдни мъжки училища, подведомствени на Министерството на народното просвѣщение.

Съгласно нареждането пъкъ на г. Министра на търговията, промишлеността и труда, този курсъ бѣше следванъ и отъ по трима ученици отъ всички срѣдни мъжки училища, подведомствени на Министерството на търговията.

При това положение този курсъ бѣше следванъ отъ около 300 ученици отъ цѣлата страна.

Поставени да работятъ при напълно казармена обстановка червенокръстцитѣ-курсисти закалиха тѣлата си и укрепиха духа си.

Освенъ това между тѣхъ се създаде неразривно другарство, което особено пролича въ урежданитѣ другарски часове.

Присъгтстващитѣ на конференцията учители-ръководители на отрядитѣ отъ Българския младежки Червенъ кръстъ бѣха предметъ на особено внимание отъ страна на червенокръстцитѣ-курсисти. Г. г. учителитѣ вземаха сжщо участие въ другарскитѣ вечери на червенокръстцитѣ.

Високопатриотичната атмосфера която се бѣше създадала всрѣдъ червенокръстцитѣ допринесе сжщо зе повдигане още повече духа и на повиканитѣ на обучение запасни войници.

Едновременно съ този курсъ се свѣкаха на триденвна конференция и учителитѣ-ръководители на отрядитѣ отъ Българския младежки Червенъ кръстъ отъ всички упоменати по-горе срѣдни училища.

Курсът трая от 9. до 19. януарий, а конференцията от 17. до 19. януарий 1941 г.

За да подпомогне този починъ на Българския Младежки Червенъ кръстъ, Министерството на народното просвѣщение по този случай отпусна 30,000 лв.

Тъй, като, обаче, разходитъ за курса и конференцията бѣха много повече, а и резултатитъ отъ тази акция бѣха най-вече въ полза на Червения кръстъ, върховното управление на Българския Червенъ кръстъ отпусна една помощъ отъ 50,000 лв.

Уреждането на този курсъ и конференция ще послужатъ отъ друга страна и като подготовка на голѣмата пропагандна акция, която Българскиятъ младежки Червенъ кръстъ ще уреди презъ м. мартъ 1941 година по случай годишниятъ празникъ на Младежкия Червенъ кръстъ.

## V. Срѣдства

За да може да се изнесе успѣшно всичката тази голѣма дейность която е изложена по-горе, както върховното управление, така и отрядитъ на Младежкия Червенъ кръстъ трѣбва да осигурятъ навреме всички необходими срѣдства.

За тази целъ върховното управление е въ постоянни връзки съ всички по-голѣми държавни и др. учреждения, които подпомагатъ неговитъ високочовѣчни начинания. Отъ друга страна отрядитъ уреждатъ и следното:

- 1) забави, концерти, театрални и др. представления;
- 2) Изложби, базари и пр. на предмети, изработени отъ членоветъ на Младежкия Червенъ кръстъ или подарени отъ чужбина;
- 3) День на Младежкия Червенъ кръстъ, и др.;
- 4) лазаруване, коледуване, суровакане, забави и др. подобни начинания.

## Издания на Българския младежки Червенъ кръсть

- 1) Маршъ на Младежкия Червенъ кръсть ;
  - 2) „Червенокръстци“ — операта въ 3 действия, отъ Ап. Даскаловъ ;
  - 3) „Мързеливиятъ Гошо“ — детска пиеса въ 1 действие, отъ Д-ръ Ал. Недевъ ;
  - 4) „Въздушната война“ — пиеса въ 3 действия, отъ Ал. Гергиновъ.
  - 5) Първа помощ — ръководство, отъ Д-ръ Б. Вълчевъ и Ст. Р. Тюлевъ.
  - 6) Урокъ по чистота — детска пиеса въ едно действие, отъ Д-ръ Ал. Недевъ ;
  - 7) Нашитѣ врагове — здравна пиеса въ 3 действия, отъ Д-ръ Ал. Недевъ.
  - 8) „Послушание“, пиеса отъ Павлина Радулова — Алексиева.
  - 9) „Възгласътъ на вѣрнитѣ“, маршъ — отъ Романъ Спатаровъ и Ив. Петлешковъ.
  - 10) Седмична здравна програма.
-

---

Печатница „ВИТОША“, София, Веслецъ, 22, тел. 2-39-57